

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háshos hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaszedésén
 vagy megőrsésére nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Egy csendes válság következménye.

(—a.) E napokban a munkapárt helyiségében, a nemsokára lebontandó Lloyd-épületben és a képviselőház folyosóján egy különös válság játszódott le. Bár az ellenzék már szervezkedett, még sem az ellenzék ostromolta a kormány táborát, hanem az a magát türtöztetni nem akaró radikális szellem, páholy-szellem, mely a kormány pártjába a választások alkalmával bevonult.

Khuen-Héderváry gróf mikor kabinetjét és pártját összetoborozta, nem törődött avval, hogy kabinetje és pártja nem homogén elemekből került össze. Mikor erre innen-onnan figyelmeztették, azt felelte reá, hogy most még nincs az előtérben semmi olyan elvi kérdés, ami pártjában egyenlenséget okozhatna. Most csak arra kell törekedni, hogy minél nagyobb tábor legyen együtt. Ha azután előkerülnek az elvi kérdések, akkor majd tisztázzák az eszméket és megegyeznek az elvekre. Ugy sincs egyéb programja a pártnak, minthogy vállalkoznak a koalíció lemondott kormánya helyett kormányt alkotni és ennek többséget sze-

rezni. Így került aztán be a kabinetbe a radikálisusáról ismert Székely Ferenc az igazságszolgáltatás legfőbb órének, — a nemzeti munkapárt tagjai közé, Tisza István és Zichy János grófok mellé Székely Aladár, a szabadgondolkodók elnöke, az anarchista iskolát csináló Ferrer kivégzése ellen tüntető nagygyűlés elnöke, meg Várady Zsigmond, aki a spanyol kormány ellen Zola módjára a vádat emelte, meg az ő többi ugynevezett progresszista társaik.

Azt gondolták, hogy míg a választójogi javaslat szőnyegre nem kerül, addig majd megférnek velük együtt a pártnak. Azonban előbb kipattant a dolog.

Kipattantotta pedig mindjárt az első javaslat, melyet a kormány benyújtott, a polgári perrendtartás. Ez, mint ismeretes, Plósz Sándor volt igazságügyminiszter alkotása. Tőle átvette a koalíció, de a koalíció idejében nem került tárgyalásra. Így jutott Székely kezébe, ki magáévá tette azt, és hogy legyen valami dolga a munkapárt parlamentjének, az első őszi ülésen benyújtotta.

Már a bizottsági tárgyaláson iparkodtak Váradyék kellemetlenkedni Szé-

kelynek. Azt gondolták, most már feljött az ő csillaguk, meg kell ragadni az alkalmat.

Plósz az eredeti javaslatban eltörülte az ugynevezett könyvkivonati illetékességet. Váradyék nem a nép, hanem az ő merkantilista elvtársaik érdekében már a bizottságban megpróbálták módosítani a javaslaton. De Plósz nem engedett. Ugy látszott, megnyugszik benne az egész párt, bár egyeseknek fájt is a dolog.

A bizottsági tárgyalás után, mely nem sokat változtatott a javaslaton (csak a vallásra vonatkozó kérdést törülte ki!), a pártok elé került a javaslat. Időközben azonban Székely megegyezett Sándor Pálékkal s az ő kérelmükre olyan módosítást csatolt a javaslatához, mely a könyvkivonati illetékességet visszaállította volna. A munkapárt gyűlésén akkor nem volt ott Tisza István gróf, aki őszinte támogatója ugyan a merkantil érdekeknek, de bátor védője a nép érdekeinek is. A módosítást az ő távollétében elfogadták ugyan, de nyílt kérdésnek hagyták.

Másnap aztán megkérdezte Tisza

Modern butorok ■ 54 LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóci-ut 8. sz. ■

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A tütyty.

Négy óra. A gyermekek felcsillanó szemekkel üdvözölték a csengettyűszót. Arcukon ott mosolygott a hazatérés vágya.

— Felállani. Készüljtek az imádsághoz.

Szavaimra a nagy csizmákra és a kis cipőkre is átmegegy az indulás öröme. Megmozdulnak a padok lakói és a kiz leányok illedelmes könnyedséggel állanak fel ülőhelyeikről. Mozdulatuktól nem lehet eltagadni azt a bizonyos kecsességet, mely majd nagy korukban sajátos vonásuk lesz ezeknek a most még tompacipőcskéjű kis parasztlánykáknak.

Az iskolaterem baloldalán ülő fiúk már másmilyenebbek.

Kiérzik készülődésükből a dubaj életkedv, a kamaszkodó feltűrési vágy. Nagy csizmájukat szinte kihívóan koppantják oda a padlóhoz mikor szavaimra ők is a leányokkal egyszerre felállnak.

Ugy ahogy összeszedik ajkaik szélét, komolyságos, imádságos ábrázatba formálják eddig csintalan arcocskáikat. Egyik-másik parasztiú meg igazít egyet szemébe csüngő hajtincsén. Elhárítja a homlokáról.

A tintás jobbkez önkénytelenül odatéved a kevésbé tintás balhoz és imára kulcsolva felemelkedik a mell elé.

Imára készen áll az egész iskola.

— Imádkozzunk.

Lesütött szemmel keresztet vet az egész gyermekereg, mint egy nagy, imádkozó, Istenthez kívánczó lélek. Azután csöndes, tiszta, ártatlan hangon elrebegek a Miatyánkot, meg az Üdvözlégyet.

A dallamos, hullámzó, rebegő zsongás, mint egy keleti szélől meghimbált ifjú tölgyerdő halk, sejtetelemserű zugása, végigseper a lelkemem. Lekotor onnan minden hiuságos földiességet. Magával ragad ez a közös, szent gyermekimádság.

Es amíg az ő gyermeki ajkuk a Miatyánk egyszerű és fenséges szóin morzsol, addig én mást imádkozom. Egy lelkemből fogalmazott,

szöveg nélküli imádságban ő értük imádkozom...

— Ámen.

Felrezenek enmagam elmerüléséből. Befejztük az imát. A parasztiúcskák és leánykák ott állanak a padokban. Várják a jelt, hogy sorakozzanak.

Arcuk ismét a régi. A derűs vágy már az utcára dobta lelkeiket, némelyik már ott látja magát a nádtedeles kis házban. Szinte látom, hogy most nyújtja kezét édes anyja felé a 4 órai lekváros kenyér után.

— Gyermekek! Az utcán illedelmesen fogtok menni. Tisztességtudóan köszönni kell mindenkinek. Nagy János! A felszerege valók között ezen a héten te leszel a felvigyázó. Sárady Mari te pedig az alszegiek között. Nekem megmondod a jövő órák, ha valamelyik rendetlenkedik. Értettétek?

— Igenis.

— Sorakozz!

A taragott ócska padok kiontják a nebulókat. Ostromba lépések koppannak az iskola padlóján.

Az oldalakról lecsüngő iszákban megmoz-

KOBRÁK cipőkülönlegességek raktára novembertől

RAKÓCI-UT. VEISZLOVITS-HÁZ. Telefon: 847. szám.

pártvezérét: mit jelent ez? A pártvezér-miniszterelnök Tisza mellé állott és ezzel Székelyék elvesztették a csatát.

Habár nem is pártkérdésben szenvedett vereséget Székely, meg van annak a maga természetes következménye. A hivatalos lapok cáfolják az igazságügy-miniszter lemondását, kifejtik azt is, hogy felbeszakitják a javaslat tárgyalását s majd valamikor a tavaszon kerül ismét sor rá, addig nem is lenne miért lemondania, — mindezt elhisszük, de tény, hogy ezzel Székelyék kiválása megkezdődött.

Más kérdés, vajjon ezzel egyidejűleg megkezdődik-e az a további új alakulás is, amit a radikálisok jeleznek és sürgetnek, vajjon ezzel megkezdődött-e a politikai pártoknál is a két ellentétes áramlat: a konzervatív és radikális irány követőinek különválása.

A vége mindenesetre ez lesz. De ahogy mi látjuk a dolgokat, ez minálunk még csak később fog bekövetkezni. Az igazi nagy ütközéspont a választói jog reformja lesz, ebből fog majd kifejlődni a maga egészében az új alakulás, mely eltünteti a közjogi differenciákat s a két világnézet alapján állítja szembe a pártokat.

Új alakulás. Arról beszélnek, hogy Székely miniszter a történetek után kivonul a pártból és vele fog tartani a munkapártnak és Justh-pártnak is az a radikális része, amely a választójogot akarja mindenekelőtt. Országos párt lesz és a jövő politikai kialakulás így a Székely—Tisza két nagy táborába fog kettészakadni.

dul a könyv, összekoccan a palavessző a palatáblával. Tipegő lépésekkel keresi mindenki a párját. A nagyok hátul röhögnek egyet, de hogy rájuk nézek, elsimul az ábrázatuk, csak a szemek csillognak még.

Köszönnek és elindulnak.

A pitvarban ismét szétbomlanak. A fogasokra aggatott kis kőcék, zsiros kalapocskák, fejrevaló kis kendők előkerülnek. Nagy lesz a tolongás.

A nagyobbak a kicsinyeket, a félénkebbeket lezorítják. Először gyöngye duruzsolás, majd élénk hang űti meg füleimet.

— Ne bántsdl Acide a kalapomat!

— Na megállj, Jani, csak gyere ki!

Valamelyik csöpségnek a lábára is léptek. Az vinyogni kezd. A kis Turi Klárit le is verték a lábáról. Ötven-hatvan gyermek egy tömegben gomolyg. Kezek kinyulnak, könyvek leesnek, a zsongás mind türhetelemből lesz.

Eppen rendre akarom kiáltani a gomolygó hadat, mikor a fiuk csoportja felől hangos, de amolyan éles, csúcsos fütyölés támad.

— Ki volt az?!

Kiáltásomra néma csend támad. Minden arc reám fordul és szigorú szemeimből meglátták, hogy nem ismerem a tréfát.

— Ki volt az? Ki fütyölt?

Senkisémet felel. Az apróbbak megrökönyödve, lebiggyesztett szájjal bámulnak rám. De a nagyok is megnyult képpel néznek. Halálos némaságukból látiam, hogy ők maguk is

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 19.

Návay Lajos alelnök negyedtizenegy órákor megnyitja az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

Főolvasás az interpellációs könyvet, melyben **Ugron** Gábor és **Barta** Ödön jegyzett be interpellációt.

Az interpellációkra 1 órákor térnek át.

Következett a

polgári perrendtartásról

szóló javaslat tárgyalása.

Szivák Imre volt ma az első szónok. Nagy elismeréssel szól a javaslatról, bár el kell ismerni, hogy kisebb nagyobb fogyatékozások itt-ott vannak benne. Az értékhatár felemelését nem tartja helyesnek addig, míg a bírói rendszer körül bizonyos korrektívumok nem történnek. Az albirákat el kellene venni a társas bíróságokhoz, a jobb erőket ki kellene választani s azokat soron kívül is elő kellene léptetni s esetleg magasabb hatáskörrel ellátni. A bírók hivatása és fizetése között nincs meg az arány, inkább kevesebb bíró legyen, de nagyobb fizetéssel. A kuriát vissza kellene adni eredeti hivatásának. Ma a kuria túl van terhelve munkával. A választási bíráskodást nagyon szépen ellátná a közigazgatási bíróság. Majd rámutat az ügyvédség helyzetére. — Az ügyvédi kar etikai autonóm viszonyai egy rég elavult szabállyal, az ügyvédi rendtartással van szabályozva. Ezeknek a viszonyoknak modern alapokra fektetését óhajtja a polgári perrendtartásban. Óhajtja, hogy az ügyvédség a kinevezéseknél nagyobb mértékben vettessék figyelembe. Igazi áldás a jogszolgáltatásban csakis a jogérzetnek minden társadalmi rétegben való behozatalával képzelhető. Ezért az elmondottakra felhívja az igazságügyminiszter figyelmét.

Sághy Gyula: Örömmel üdvözlö a javaslatot. Az értékhatár felemelését megnyugvással látja, mert az egyes bíró szerinte igazságosabb ítéletet hozhat, mint a társas bíróság. Az igazságszolgáltatás olcsóbbodását várja a törvényből, mert az egyes bíróságok szaporítása folytán a felek könnyebben a bírósághoz térhetnek. Helyesli a kereskedelmi és váltótörvényszék eltörlését. A könyvkivonat illetékeség dolgában a javaslat eredeti szövegének főtartása megtett van. Kisebb változásokban nem hive az ügyvédi kényszer alkalmazásának, azért az igazságügyi bizottság módosításával szemben az eredeti szöveg mellett foglal állást. A tehetséges ügyvédek azért így is megfognak élni, a tehetségtelenségért, akik leszorulnak, nem lesz kár. A Kossuth-párt nevében elfogadja a javaslatot. (Helyeslés a Kossuth-párton.)

Lengyel Zoltán: Örömmel látja, hogy a Ház a jogszolgáltatás terén komoly munkához látott. A javaslatot kitűnőnek tartja, de igazságszolgáltatásunk nincs hozzá berendezve, azért ezt kellene modern alapokra fektetni. Biráink agyon vannak terhelve. Az ügyvédek túlságosan nagy száma is rontja a jogszolgáltatást. Nagy közérdek fűződik ahhoz, hogy mindenki ne lehessen ügyvéd Magyarországon. A magyar nemzet mérték próbójának tekinti a javaslat törvényerőre való emelését és kijenti, hogy örömmel el is fogadja.

Pop Cs. István: Kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el, mert sérti a 12 millió nem magyar ajku népet. (Nagy zaj.) Kifogásolja a javaslatot, mert csak magyar nyelven lehet a keresztlevelet benyújtani. (Zajos helyeslés. Talán oláh nyelven?) Ezzel a javaslattal a nemzet ellen merényletet követnek el. (Zaj) Követeli, hogy azon a nyelven perlekedjenek, amelyen a vidék nyelve. (Tanuljanak magyarul.)

Ezután áttért a Ház Bartha interpellációjára.

Bartha Ödön interpellációjára Hédervéry miniszterelnök azonnal válaszolt. Válasszában kifejtette, hogy a horvát bán cselekedete

borzasztó merészségnek tartják a fütyölést. Mozdulatlanságuk, mint egy szoborba öntött elképedés állott előttem.

— Ki fütyölt?

Kérdésemre tétováa tekintettek szerte. De a merényletnek nem akadt ura.

— Jöjjetek vissza az iskolába. Addig senki nem megy haza, míg ki nem sül, hogy ki merésztelt itten fütyölni.

Felhuzott szemöldökkel, összeszorított szájjal bámult rám minden gyermek.

— Igen! — szóltam félreismerhetetlen szigorúsággal — itten valaki fütyölt. Akarom tudni, ki volt. A bűnös hallgat. Nagy János, kit láttál fütyölni?

Nagy János, az ötödikes elibém tolakodik. Lecsüngő két kezével idegesen cibálja ködmőnének fozlott alját. De bátran a szemembe néz. Reszkető hangon felel:

— En, kérem szépen hallottam a fütyölést, de nem tudom, ki volt.

— Ki látta? — kérdeztem.

A gyermekek még mindig úgy állottak, ahogy a fütyű őket meglepte. Összebámulnak. Kérdő szemeiket egymásra függesztik. Mintha egymásnak mondogatnák: Én nem voltam. Én nem tudom, ki volt.

— Ha nem akad gazdája — szóltam — akkor vissza az iskolába! Majd csak kisl. A fal, vagy a fogas nem szokott fütyölni. Egykettől!

Lassan, esetlen lépésekkel bandukoltak

vissza a fiúk is, a lányok is. Egy-egy nagyobb fiúnak, mintha nehéz lenne a csizmája, úgy huzza. Mintha két ócska, rongyos kofert vonszolna a két lábával.

A lányok érzik, hogy ők itt csak mint néma szemlézők fognak szerepelni. Nem félnek nagyon, de azért kíváncsiak az eredményre. Látszik rajtuk a várakozás. De azért látván kérélytelten szigoromat és határozottságomat, borzongó megilletődéssel induznak ők is befelé az iskolába.

Megálltak az iskola és a pitvar közötti küszöbön. Egyenként haladnak el előttem a gyermekek. Végigmustrálok mindet. Egyforma ijedt képpel mered rám mind külön-külön.

A padok megtelnek és a gyermekek szorosán összefont karokkal helyeikre kuporodnak. Halálos, néma, nagy csend. Egy egy elszabadított sóhajlás száll a levegőben. Egyébként valami titkos félelem lebeg az iskola felett.

Végigjártatom szemeimet a padosorokon.

— Mindenki a szemembe fog nézni!

Elkezdem az első padokban ülő első osztályosokon. Alig tudják, mit jelent ez a mustrálás. Bátran állják tekintetemet. Tiszta szemekkel, mintha mondanák: mi még nem is tudtuk eddig, hogy fütyölni is lehet az iskola falain belül.

Tovább megyek a mustrálással. Ott álllok az osztályok előtt. Szó nélkül nyitott szemmel, csukatlan szempillákkal. És a gyermekek állják

Haas Fülöp és Fiai

Nagyvárad cs. és kir. szab. szőnyeg és

butorszövet gyárosok,

magyar királyi udvari szállítók

Rákóczi-ut, Rimanóczy-palota.

Az őszi idény megérkezésével a t. c. közönség szives figyelmébe ajánljuk most érkezett szőnyegek, butorszövetek, ablakvédők, utazótakarók, függönyök, asztalterítők, stb.

Valódi keleti szőnyegek, perzsa, indus és smyrna minőségben

igen jutányos áron. Nagy választékban raktárunkon a „Haas“-féle Agra és csomózott szőnyegek legjobbaknak vannak elismerve. Varrott paplanokban, gyapjutaszókban, lópokrócokban nagy raktár.

Szabott árak.

minden tekintetben helyes. A bán eljárása semmi esetre se jöhet ellentétbe az állam törvényeivel.

A miniszterelnök választát a Ház tudomásul vette és az ülés 3 órakor véget ért.

Minisztertanács. Ma délelőtt a képviselőház miniszteri tancáskozó terében minisztertanács volt *Khuen-Héderváry* gróf elnöklésével. A minisztertanácsban, amelynek jegyzőkönyvét *Skerlecz Iván* báró miniszteri tanácsos írta, a kabinet valamennyi tagja jelen volt, kivéve *Székely minisztert*, aki a Ház ülésén a polgári perrendtartás törvényjavaslatára vonatkozó vitát hallgatta. *Székely igazságügyminiszter* távollétében *Rohonyi Gyula* igazságügyi államtitkár vett részt a minisztertanácsban.

Délután 3 kor ismét minisztertanács volt, melyen *Székely Ferenc*en kívül a kabinet minden tagja jelen volt. A tanácsban elhatározták, hogy legközelebb az indennitást veszik tárgyalás alá. *Lukács László* bejelentette, miszerint a készíttetések dolgában megegyezésre jutott. A bankszabadalom meghosszabbítására vonatkozó javaslatot a legközelebb be fogja terjeszteni. A pénzügyminiszter jelentését tudomásul vették.

A bank elfogadja a javaslatokat. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa ma *Popovics Sándor* dr. v. b. t. t. bankkormányzó elnöklésével Budapesten ülést tartott, amelyen a bankprivilegium meghosszabbítására vonatkozó javaslatokat egyhangulag elfogadta és egyuttal felhatalmazta a bank vezetőségét, hogy alkalmas időpontban rendkívüli közgyűlést hívjon egybe a bankprivilegium meghosszabbításáról való határozathozatal céljából. Azután csupán folyó ügyek kerültek elintézésre.

Az aradi kereskedők gróf Tisza Istvánhoz.

Politikai pikantéria jellegével bíró dolgot jelentenek Aradról.

Arad város kereskedői nyílt levelet intéztek képviselőjükhöz, gróf Tisza Istvánhoz és ebben kéri őt, hogy foglaljon állást az eredeti javaslattal szemben *Székely Ferenc* igazságügyminiszter módosítása érdekében. Aláírták a levelet az összes aradi kereskedelmi képviselők, akiknek vezetői majdnem kivétel nélkül munkapárti tagok.

Erdekes, hogy a levél alig látszik tudomást venni arról, hogy éppen Tisza István juttatta diadalra ebben a kérdésben az agrárius álláspontot.

— A tizenkettedik órában — így szól a nyílt levél — kérjük Nagyméltóságodat, mint városunk képviselőjét arra, hogy álljon a kérdésben a szorongatott kereskedelmi érdekek mellé. Sokkal inkább tiszteljük Nagyméltóságod egyéniségét, a dolgok alapos tanulmányozására és megismerésére alapított meggyőződését, hogy sem ebben a kérdésben hosszasan kapacitálni igyekeznők. — Miután azonban a sajtóban és a politikai körökben felmerült az a vélemény, mintha e kérdés a vidéki kereskedőket alig érintené és hogy a vidéki kereskedők a javaslat káros hatásától nem tartanának, azzal a bizalommal, amellyel minden kerület választói képviselőjükhöz fordulnak, meg akarjuk világítani a valóságot. A fővárosi szaktestületek kezdeményezése nélkül az aradi kereskedők már több ízben foglaltak állást a perrendtartás kérdéses szakasza ellen, melynek kereskedőellenes, vagy legalább is a kereskedők anyagi érdekeit súlyosan érintő tendenciáját elvitatni alig lehet. Mint az aradi kereskedők érdekeinek védelmére hivatott testületek vezetői, azzal a kéréssel fordulunk Nagyméltóságodhoz, méltóztassék a javaslat

eredeti szövege helyett az igazságügyminiszter által koncedált és a kereskedőket némiképp megnyugtató szakaszt elfogadni.

A nyílt levelet aláírták: *Tedeschi Viktor*, az aradi kereskedők körének elnöke, *Hegy Albert*, a kör alelnöke, *Faragó Rezső*, a kör titkára és az *Omke* aradi fiókjának titkára és *Éles Armin*, az aradi kereskedelmi és iparkamara alelnöke.

A bírák tiltakozása. *Polónyi Géza* 18-án elmondott beszédére a budapesti kereskedelmi és váltóbíróság tagjai nyilatkozatot tettek közre. E nyilatkozatban tiltakozásukat fejezik ki *Polónyi* beszédével szemben. Azokat a vádakát, melyeket a bíróság tagjaival szemben elmondott, valótlannak minősítik és visszautasítják. A nyilatkozatban burkultan rosszalásukat fejezik ki amiatt, hogy a *Polónyi* beszédére senki sem vette őket védelmébe. Ezután felhívják *Polónyit*, hogy vadjait terjessze elő.

A delegáció. *Aerenthal* több delegátus elött kijelentette, a delegációs ülések folytatása január 8-án kezdődik, amikor a katonai javaslatokat tárgyalják. Es az ülés márciusig is el fog tartani.

A jegyzők, mint nyomozók. Az 1896. évi törvények értelmében igen sok esetben a községi elöljárók is kénytelenek egyes bűnügyekben nyomozást teljesíteni. Ez a nyomozás azonban nagyon kevészer segítette elő az igazságszolgáltatás szekerét, mivel a jegyzők nem nagyon járatosak a bűnügyek felderítésében. Hogy a siker biztosabb legyen, most a belügyminiszter körrendeletet adott ki, hogy a jegyzői kart kellőleg oktassák ezekre vonatkozólag. A jövőben minden járási tiszt értekezleten meg fog jelenni egy-egy ügyész és a jegyzőknek előadást fog tartani a bűnügyek nyomozásáról, hogy minden jegyző egy-egy kitűnő detektív is legyen.

nézésemet. Pedig sok pillanatig időzik egynél-egynél.

Amint így sétáltatom a szememet a fiukon, a harmadik osztályos *Barát Jóska* lekapja a fejét. Nem állja. Nézem hosszan. Merőben. Lesunyított feje alól rámpislogat. Elkezd a lábával harangozni. Látom az ülő testének imbolygásából.

A fiuk észrevették a *Barát Jóska*-t. Oldalvást odapislogatnak. Kitalálják, hogy *Barát Jóska* a füttyös.

Tovább megyek. A nagyobbak már amolyan megnyugodt szemmel néznek vissza rám. Fontoskodó arccal magyarázgatják tekintetükkel, hogy már meg van a bűnös, mit nézem őket. *Barát Jóska* füttyölt. De azért csak végignézem őket. Közbenkint *Barát Jóska*-t is figyelem. Érzi, hogy el van veszve. Érzi a többi is.

Letülök az asztalomhoz és lassu hangon szólok.

— *Barát Jóska*, gyere ki.

Egy nagy sóhajtás száll fel az iskola melőléből.

Barát Jóska kiimbolyog és megáll előttem.

— *Jóska*, te füttyöltél.

— En nem füttyöltem, tanító ur. En nem is tudok füttyölni.

Ezenközben felkapja fejét és már a szemembe néz. Sirni szeretne, de az ártatlanságnak nem szabad most sirni, úgy tartja, azért

csak akadozó hangja árulja el, hogy színészkednie kell.

— En nem is tudok füttyölni, tanító ur, kérem. En éppen a kalapomat vettem lefelé a szegről, mikor a füttyölést hallottam, ugye Nagy Jani?

— Nagy János, igaz?

Barát Jóska meg volt semmisülve. De azért nem adja meg magát.

— Tanító ur, én nem tudok füttyölni. Ni, Összecsucsorítja a száját és füttyölni próbált, de hang persze nem jött ki a száján. Hanem elkezdett már sirni és mindakét öklét a szemébe emelte a potyogó könnyűinek visszakommandórozásáa.

— Fiuk, lányok, ki látta *Barát Jóska*-t füttyölni?

Felszólításomra mozgás támadt. Erezték a gyermekek, hogy ettől a vallomástól függ, hogy hazamenjenek e hamar. De mi lesz akkor *Barát Jóska*-val?

— *Oláh Pista*, mit láttál?

Ez az *Oláh Pista* a *Barát Jóska* szomszédja volt a padban.

— Tanító ur, én nem láttam *Barát Jóska*-t füttyölni, pedig együtt mentünk ki.

— Hát ki látta hát.

Három-négy gyermek felnyújtja az ujját.

— *Vékony Jani*, láttad?

— Igenis láttam, tanító ur. *Jóska* a hátam mellett állott és én láttam, hogy füttyölt.

— Ha hátad mellett állott, hogy láttad?

— Hallottam tanító ur!

— Hát te, *Lőrincz Fali*, mit láttál?

— Nekem *Vékony Jani* sugta, mikor jöttünk befelé, hogy *Barát Jóska* füttyölt.

— Boldog *Jósi*, hát te mit tudsz?

— Tanító ur, kérem, én láttam, hogy *Udvari Anti* füttyölt, mikor kifelé mentünk.

Udvari Anti, az ötödikes fia felugrik. Elveresedik. Megréinülve vág a beszédbe.

— Nem is igaz, te hazug! En nem is füttyöltem, tanító ur!

— *Udvari Anti*, mondd meg igazán te füttyöltél?

— Tanító ur, én nem füttyöltem. Boldog *Jósi* haragszik rám, mert nem adtam neki a kis pisztolyt.

Erre megszólalt a mellettem eddig vacogó fogakkal ülő *Barát Jóska* is.

— Tanító ur, én láttam, hogy *Udvari Anti* füttyölt.

— Hát mért nem mondtad eddig? rivaltam a gyermekekre.

— Mert félttem, hogy megver *Anti*. *Anti* verekedik az utcán.

A vallatás érdeme átterelődött *Udvari Antira*, az ötödikesre, aki lesujtva, rémülten állott a padban. Erezte a vád súlyát. *Barát Jóska* érezve a sorsfordulatot, megkönnyebbülve állott asztalom előtt. Tiszta szemmel, bátran.

Ki voltam zökkenve a szerepemből. Az

Művészeti fényképészet

DAJKOVITS E.

Nagyvárad, Sas palota.

A mai naptól kezdve rendkívüli kedvezmény:

6 drb. matt platin visítkép . . 6 K.

6 drb. matt platin kabinetkép 12 K.

Vászonpapíron készült képek ugyanilyen árban a legfinomabb kivitelben. Menyegzői képekhez passepartout ingyen.

UJDONSÁGOK.

* **A laibachi érsek vendégségben.** Zágrábról táviratozzák, hogy Jeglicz laibachi érsek tegnap odaérkezett és dr. Posilovicz zágrábrói érsekhez szállott. Jeglicz érsek több napig lesz a zágrábi érsek vendége.

* **Egyházi kinevezések.** A király az egri főkáptalanban Dobrányi Károly gyöngyöspataki esperesplébánost tiszteletbeli kanonokká kinevezte.

* **A nyugdíjbizottság ülése.** Nagyvárad város nyugdíjbizottsága tegnap, szombaton délután ülést tartott a városházán. Első sorban a nyugdíjalap 1911. évi költségvetését tárgyalták. A jövő évben is tetemes összeggel, több mint 20000 koronával kell a városi pénztárnak hozzájárulni a nyugdíjalap kiadásaihoz. Tárgyalták Szántó Lajos közgyám nyugdíjazás iránti kérelmét s mivel a bizottság jelenlévő orvostagjai a megejtett vizsgálat alapján általános ideggyengeséget és a központi rendszer bántalmait állapították meg, a nyugdíjbizottság a nyugdíjazást javasolja 23 évi szolgálat után. — Polcz Lajos volt rendőr özvegye részére megállapították az özvegyi ellátást.

* **A hivatalos lapból.** A m. kir. honvédelmi miniszter rendeletével dr. *Politzer Zoltán* segédorvos a 7. sz. huszárezredtől a varasdi 10. sz. honvéd huszárezredhez helyeztetett át. — Dr. *Goldner Herman* segédorvos a 37. sz. gyalogezredtől a nagyvárad 4. sz. honvéd gyalogezredhez helyeztetett át. — Dr. *Fodor Győző* nagyvárad 4. honvéd gyalogezredbeli ezredorvos, a szolgálati kötelezettség teljesítése után, tiszti rendfokozatának megtartása nélkül, saját kérelmére a honvédség kötelékéből elbocsátott.

Úgy némhogy tisztázódott volna, hanem még inkább összegabalyodott.

— Eredj helyre, Barát Jóska.

A nebuló bátor lépésekkel cammogott a helyére.

— Fiuk — szóltam — igaz, hogy Udvari Anti fűtyölt?

Egy-egy elfojtott igen hangzott helyenként, de őszintén nyilatkozni senki sem mert. Ugylátszik, hogy félték az Udvari Anti izmos öklétől.

— Fiuk, — szóltam szomorúan, — aki fűtyölt, mondja meg. Akarom tudni. — Közben néstem Udvari Antit. Lesütötte szemét. Rám nem mert nézni. Am egy-egy fenyegető tekintetet vetett arra felé, ahol észrevette, hogy ellene tanuskodni hajlandó.

— Cyermekek, mondja meg, aki fűtyölt. Nem lesz bántódása. Aki hazudik, az romlott gyermek. Ha vétkezett valaki, legyen bátorsága be is vallani.

Néma csend. Felállottam.

Kimegyek a pitvarba, gyermekek. Minden fiu kijön egyesével és ottan nekem sugva megmondja, hogy ő fűtyölt-e, vagy nem. Rajtam kívül senki sem fogja megtudni, hogy ki a bűnös. En nem mondom meg, csak én akarom tudni. Kezdjük.

* **A villamosmű kibővítése.** Nagyvárad város villamos telepénél újabb kibővítés szüksége merült fel. A villamos telep, dacára a sokfelől felhangzó támadásoknak, évről-évre hatalmas fejlődést mutat s a jövő évi költségvetése is tanuskodik erről. Egy újabb 900 lóerős gépet állítanak be. De ezzel kapcsolatosan bővítési munkák szüksége is felmerült. Így szükséges egy főszereleli iroda, kísérleti helyiség, a kazánház kibővítése stb. Ezek a munkálatok 65000 korona összeget igényelnek.

* **A városi vasut új teheráru állomása.** A nagyvárad városi vasut a Nagypiac-téren levő jelenlegi teheráru állomását közelebb elbontják s ez a terület visszamegy a város használatára. A városi vasut ugyanis a sóház és az áruaktár közötti területre helyezi át áruállomását. Erre nézve a közigazgatási bejárás november hó 27-én délután lesz. *Hlatky Eudre* főispán a bejárásra vonatkozólag a következő hirdetményt bocsátotta ki: A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. évi november hó 5 én 74516 sz. a. kelt rendeletével a Nagyvárad városi vasut r.-t. által a Nagypiac-téren tervezett áruaktár és vágányhálózat közigazgatási bejárását elrendelve Nagyvárad, város közigazgatási bizottsága a közigazgatási bejárás határidejé 1 f. évi november hó 25-ik napjának délutáni 2 óráját, az összejevetel helyéül a városháza tanácstermét tűzte ki. A közigazgatási bizottság felhívja az összes érdekelteket, hogy ezen közigazgatási bejárásán megjelenhetnek és esetleges észrevételeiket megtehetik. Nagyvárad város közigazgatási bizottsága 1910. november hó 17-én. *Hlatky Eudre*, főispán.

* **Ellenőrzik az Oroszországba vándoroltakat.** A vármegyében bár eddig kolera eset nem volt, nem szűnt meg a kolera elleni védekezés. Legújában az alispán elrendelte, hogy a fősolgabírák írják össze azokat, akik Oroszországba vándoroltak és onnan visszavárhatók. Az Oroszországból érkező munkásokat most igen nagy ellenőrzés alá veszik.

Kimentem.

Kijöttek a fiuk egyenként. Először az elsőök és úgy tovább.

Nagy komoly képpel jöttek és mind a fülemhez hajolt és sugva mondta: én nem fűtyöltem. Barát Jóska is jött, később Udvari Anti is jött. Mindakettő azt mondta, az egész fiuserég azt mondta: én nem fűtyöltem.

Mind rendre jöttek. Egy sem vallotta be. A dolog már kezdett bosszantani. Nem mutattam.

Visszamentem az iskolaterembe. Megelégedett arcot mutattam. A gyermekek észrevették rajtam a változást. Mozgolódni és reménykedni kezdtek. Megszóltam.

— Fiuk!

Lassan beszéltem. Vontatva, figyelve, minden szót jól megnyomva.

— Fiuk, leányok, most szépen hazamehettek. A tettes megsugta nekem, hogy ő fűtyölt. A nevért nem áruolom el.

Erre felugrik, mintegy önkéntelenül elkialtja magát az ötödikes Udvari Anti.

— En nem is azt sugtam a tanító urnak!!!

Ifj. Molnár Károly.

* **Az orsz. tanonciskolai egyesület Nagyváradon.** A nagyvárad iparoktatási bizottság előterjesztést tett Nagyvárad város tanácsához, hogy megkeresi az országos tanonciskolai egyesületet aziránt, miszerint az 1911. évben Nagyváradon tartsa évi közgyűlését. Az ipariskolai bizottság azt tervezi, hogy ha az egyesület elfogadja a meghívást, az országos közgyűléssel egyidejűleg tartja meg Nagyváradon az itteni iparostanonciskola rajz- és tanoucmunka-kiállítását. Az összes költségek 1350 krownára rugnának, amelyre a költségvetésben fedezet van.

* **A Sport-tér átadása a városnak.** Mezey Mihály halálával a nagyvárad lövészegylet elvesztette a vezetőjét, akinek a kezében volt az egylet minden ügye. A lövészegylet választmánya abban állapodott meg, hogy tárgyalásokat indít Nagyvárad városával a Sport térnek a város kezébe leendő átadására iránt. A választmány a vagyonteltár elkészítésére Weingartner Andort, Fekete Lászlót és Kelen Bélát küldte ki s képviselve lesz a leltározásnál a Mezey-család egy taggal.

* **A Körözspartfal építése.** A Körözspartfal munkálatait újból megkezdték. Mint említettük, a Körözs áradása igen sok kárt tett s a még hátralevő mintegy 24 méter alapozás helyének víztelenítése okoz nagy gondot a vállalkozóknak. Három villamos szivattyúval huzzák a vizet a cölöpözéssel elzárt területről, de bizony kevés eredménnyel. Földel telt zsákokkal igyekeznek a víz betódulását megakadályozni. Az alapozási munkálatokat pedig sűrűn be kellene fejezni, mert a hideg könnyen beköszönthet, amikor aztán nem folytathatják a betonmunkát. Ha pedig a tavaszi áradás úgy találja a megbontott partot, könnyen nagyobb károkat okozhat. A pompás jó időt és az igen kicsiny vizállást nem használta ki kellőleg a vállalkozó, aminek tetemes károsodással adja meg az árát.

* **Az aradi tanítók sztrajka.** Az aradi és aradmegyei tanítók ma levelet intéztek Kovács Vince közművelődési tanácsoshoz, az Aradvidéki tanítóegyesület elnökéhez, a melyben következőket írják:

Alulírottak mély sajnálattal értesítjük az elnökséget, hogy súlyos anyagi helyzetünk nyomozó hatása alatt kénytelenek vagyunk bejelenteni az egyesületből való kilépésünket. A csekély tanítói fizetés és a mindjobban emelkedő drágaság kényszerít erre az elhatározásra, mert lehetetlenségnek tartjuk, hogy jövedelmünkéből bármily egyesületben tagdíjat fizessünk. A jövőbe vetett reményünket is teljesen elvesztettük, midőn tapasztaltuk, jogos és méltányos kérésünk mindenütt elutasító válasza talált. Egyetemleges elhatározással minden egyesületből kilépünk és mindaddig, míg anyagi ellátásunk nem javul, a visszavonulásra kényszerít bennünket gondterhes helyzetünk.

A tanítók egyuttal minden más kultúregyesületből kiléptek.

* **Meteor hullás.** Etesdi tudósítónk telefonálja, hogy ott tegnap éjjel 3 óra előtt igen szép meteor hullás szépségein gyönyörködtek. A meteor nyugat felől jött s délkelet felé rohant a világűrben. A meteor nagysága a holdéval egyezett. A leesés helyét nem tudták megállapítani pontosan, mert ez lakatlan területen történt. A hulló tüzes test fénye sárgás vörös volt s utközben több kisebb izzó rész vált le róla.

Paróczay Mátyás

elsőrendű cipész üzlete

NAGYVÁRAD,

Nagy Sándor-utca 1. szám.

Rendelés szerint a legszebben készít
uri, női és gyermekecipőket

Vidéki megrendeléseknél elegendő egy
használt cipő beküldése.

x **Az ügyvédség reformja.** Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. Akik azt akarják, hogy az új törvény reájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr Dobó jogi szemináriumhoz (Kolozsvár, Bolyai-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kiköcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteket, melyekből otthon előkészült jelöltek rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A »Jogi vizsgák letétele« c. most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

* **Kérem én adok ezért Khonnak egy pofont.** Székelyhídon az egyik hivatalos helységben történt a következő tárgyalás, melynek vége csattanós lett. Megjelennek Klein a fel és Khon az alperes.

— Nos Klein adja elő a panaszát. Szól a bíró.

— Kérem a Khon az én finom áruimat megsértette, piszkos rongynak nevezte.

— Ez kérem nem igaz! Klein olyan piszkosan hazudik, mint amilyen piszkos ő. És ha én ezt mondtam volna, ő meg azt mondta, hogy én nálam száj- és körömfájás van és én nem kávézom.

— Kérem bíró ur jegyzőkönyvbe venni, hogy én adok ezért a Khonnak egy pofont.

Khon roppant vörös lesz erre és Kleint rovtmultu egyéneak nevezi.

— Kérem bíró ur ezt nem türhetem, én adok ezért Khonnak még egy pofont, összesen már kettő. Kérem jegyző ur, tessék jegyezni.

— Bíró ur tessék ezt a vad zsidót megszelídíteni.

— Áj vé, vad zsidó! Kérem bíró ur, had adjak én most egy pofont ennek a Khonnak.

Bíró végre is Klein Ignácot marasztalja el.

Khon: Bíró ur tetszett hallani, a Klein engem meg fog pofozni az utcán, ezt én nem türhetem, kérek egy rendőrt, aki hazakisérjen. A bíró Khont elengedte, a dühös Kleint azonban csak egy óra múlva bocsátotta el.

A második felvonás Khon szerencsétlenségére a váróteremben föltyt le. A vicinális ugyanis következetes lévén, éppen egy órát késelt, mintha csak Kleint várta volna. Klein mikor Khont meglátta, nyomban minden bevezetés nélkül háromszor nyakon teremtette Khont, hogy megindult az orra vére.

A harmadik felvonás már ismét a bíróság előtt játszódott le a napokban, amikor Klein két heti fogházat kapott a 3 nyaklevesért. Ez elég drága leves volt.

Nagy karácsonyi és ujévi
occasio Január 15-ig

Radó és Kertész
Kossuth-utca 2. szám.

Siessünk az ajándékokat megvenni,
most mig óriási a választék.

Bluz selyem különlegességek 43--60--70
Bluz bársonyok 55--70--85
120 széles ruha szövetek 28--38--50--58--70--85
140 széles kosztüm kelme 65--85
Jól mosható barhetek 13--17--25--30
Jó vaszon és kanavász 1 vég 5 for. 50
Asztalneműek, valamint, az összes raktáron levő selyem, szövet és posztó kendők, de különösen női fehérneműek teljesen leszállítva adatnak el
Menyasszonyi kelengye választékunk különös figyelmet érdemelnek.

Mielőtt

az őszi és téli ruhaszükségeiteket beszereznék, ne mulasszák el

FRIEDLÄNDER
angol uri szabó cég

előnyös áraitól és eredeti angol szöveteinek kitűnő minőségéről és elegáns szabásáról meggyőződni.

Nagyvárad, Szt. János-utca.

x **Szerdán katonazene** a Lloyd kávéház lényesen berendezett teli kerthelyiségében. Folyó hó 23-án, a 101. gyalogezred teljes zenekara hangverseny. Ezenkívül bemutásra kerülnek a következő pompás és sikereiben gazdag képek. — November hó 20-án. 1. Egy jó fogás. 2. Rabszolga nő. 3. A kesztyű. 4. Bubencvevő. 5. Interlacken. 6. Francia tájképek. 7. Kuliszák mögött. 8. Bandita. Beléptidij nincs. Kezdeté este 9 órakor. Kitűnő ételek, italok figyelmes főszolgálatáról gondoskodva van. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri mély tisztelettel Hartstein és Urlei kávéház-tulajdonosok.

Angol uri szabóság.

Az európai modern divatokkal lépést tartva, saját műhelyemben több évi külföldi tapasztalataim érvényesítve, hani és angol legjobb kelmékből raktáromon elsőrendű öltönyöket, télikabátokat stb. készítek megrendelés után.

A n. é. közönség figyelmét felhívom cégemre.
Tisztelettel
HÄBER és TÄRSA férfiszabó.
o Nagy Sándor-utca 1. szám. o

x **A cognac mint szépítő szer.** Margit olasz királyné tudvalevőleg a legszebb uralkodónők egyike Európában, archőre rendkívül tiszta és csodálatosan lágy és sima. Az osztrák-magyar nagykövet még attaséja nem rég bókot mondott erre nézve a királynénak, aki mosolyogva azt felelte, hogy arca üdeségét egy földjének, az Esterházy cognacnak — mely tiszta bordistilátom — köszönheti, amelyet rendszerint este lefekvés előtt szokott használni.

Oh felség, mondotta erre a diplomata, ez a dolog nagyon meglep engem, mert szép honfitársnőimtől mindig azt hallottam, hogy semmi sem ronja meg úgy és teszi oly keményé a bőrt, mint az alkohol. Meglehet, felelte a királyné, de én az Esterházy cognac-kal nem az arcomat, hanem a torkomat nedvesítem.

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő
Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.
Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári berendezések és butorok festését, kerü butorok zománcozását és porcellán utánzat Vidéki megrendeléseket a legpontosabban készítek
Tisztelettel
358 Czapfalvi József.

x **Villamos csillárt** ne vásároljon, berendezést ne készítsen, míg Stern nel a Bémer-téren nem beszél, felvilágosítok bárkit, ha nem is vásárol nálam. Terveket díjmentesen készítek. Raktáron tartok villamos és gáz főzőket, vasalókat, Wolfram és izzó lámpákat gyári áron házhoz szállítok. Bémer-tér 3. Telefon 556

GYERMEK CIPŐK, GYERMEK KALAPOK, GYERMEK HARISNYÁK ÉS GYERMEK FEHÉRNEMŰEK
legjobb minőségben és
kedvező árban

REICHARD - áruháza

czégnél kaphatók.

MULATSÁG.

A **Nőegylet estélye.** A Biharmegyei és nagyvárad: nőegylet f. hó 24-én, csütörtökön este 5 órakor a Pannonia szálló éttermében menháza javára teaestélyt rendez, mely alkalommal mintegy 200 drb. értékes tárgyat fognak tombolán kijátszani. A belépőjegy díja 1 korona 20 fillér, melyért izletes teát süteménnyel és felvágottal fognak kiszolgálni. Egy tombola jegy árát 50 fillérben állapították meg.

A **Legényegylet házi estélye.** A katolikus legényegylet vasárnap, folyó hó 20-án saját helyiségében Teleky-utca 13. szám alatt háziestéllyel egybekötött kolonbált rendez, amelyre a rendezőség tisztelettel meghívja az érdeklődőket. Kezdeté 8 órakor. Belépti díj nem egyleti tagnak 1 korona 20 fillér.

IRODALOM.

Az élet 47. száma a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: *Vampa* Vasárnapi levele: Egy beteg naplójából. Dr *Radványi* Kálmán: Pálfordulások. *Harsányi* Lajos: Az aranykapu előtt. *Erdős* Renée: *Catheina de Benincasa*. *Sztrakonicsky* Károly: *Rosdin*. *Zoltán* Vilmos: Holdkisasszony. *Prohászka* Ottokár: Gondolatok. Ö. v. *Báthory* Nándorné: Nyissunk szalont, kedvesem! *Fuhász* Gyula: Fotografiák. *Kosztolányi* Dezső: Írófejek, Juhász Gyula. *Pisstor* József: Galambszárnyak. *Bálint* Lajos: Modern gyermekjátékok. Katolikus nagygyűlés. Könyvek. Képek. Színház. Zene. Heti problémák. Szerkesztői üzenetek.

Különlegességek rövidáruban.

Keztyük, fátyolok, harisnyák, shawlok és gombok kiárusítás miatt nagyon olcsón lesznek elárusítva

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

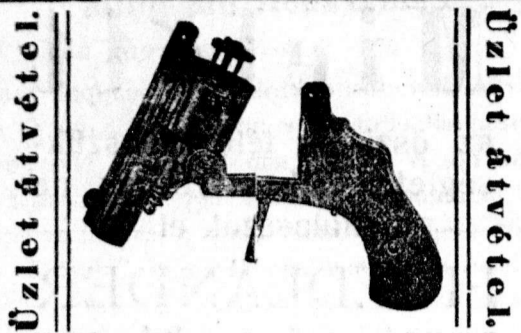
Burmester-Casals. A fővárosi koncertszerep egy nagyszabású, úgy írják: fejedelmi művészjelenség bemutatkozója ujtotta meg tegnap: Casals Pabló, a nagy párisi cellóművész estéje, amelyről olyan hangon emlékezik meg az őssz-sajtó, ami ebben a világban alig hallott dolog. Ami bennünket ebből a sikerből, közlebről érdekel, az az érdekes összehasonlítás amely egy-két előkelőbb fővárosi zenekritikus repárdájából tűnik ki, hogy Casals körülbelül az a jelenség a gordonka művészetében, ami Burmester a violinosták között. A nem technizáló, és nem ujjvirtuskodó művészek, a művészet költői erejű magyarizációi közül valók. — Egyébiránt, mint a német lapok jelentik, Burmester érdekes kitüntetésben részesült a minap. A kiváló »professort« a Koburg-Gothai nagyherceg titkos udvari tanácsosává nevezte ki. A tegnap közölt program két nagybecsű számmal bővült. Burmester és Stefániai Schubert híres d dur szonátáját függesztik a program végére, s a többi számok közé beillesztik még Wieniawski nagy 3 tételes d-moll koncertjét. Most külön érdekességét az estnek ki kell emelni, hogy a rendezőség erre a hangversenyre speciális koncert-zongorát Steirway pianót hozat, amely ebben a nembn ma a legelső.

SPITZER BÉLA

női és gyermek ruha-áruháza
Rákóczi-ut 3. sz.

Az év végeig

■ kedvezményes áron kapható ■
Felöltők,
Blousok,
Pongyolák,
Aljak,
Kosztimök,
Gyermekekruhák
Szörme-árak és ruhakelmék.
Saját műtermében a leg-
elegánsabb toilettek vála-
latnak.

Üzlet átvétel.
Tisztelettel értesitem a nagyabecsült fegyvertartó közönséget, hogy a 30 év óta fennálló SCHULLER ÁRPÁD-féle

puskaműves üzletet

átvettem és azt kellő szaktudással tovább vezetem. — Hivatkozva Pécssett 30 év óta létező és fennálló puskaműves üzletre, amely kétszer lett aranyéremmel kitüntetve és pedig 1888. :: Pécssett, 1907. kiállításán Pécssett. :: Altalam készített vagy javított fegyverekért mindig kezességet vállalok. Régi fegyvereket használhatóvá átalakítok.

Tömeges pártfogást kérek

Ladányi József,

puskaműves,

Nagyvárad, Uri-utca, 21. szám.
November 1-től Rákóczi-ut Moskovits-palota.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap: d. u. Párisi élet, este: **Karenin Anna** (ujdonság.)
Hétfőn: **Karanin Anna**.
Kedden: **Karenin Anna**.
Szerdán: **Karenin Anna**.
Csütörtökön: **Balkáni herceg**.
Péntek: **Bőregér**.
Szombat: **Muzsikusz leány**.
Vasárnap d. u.: **Erdészleány**; este **A kormánybiztos**. (Bemutató.)

A mai kemutató. Tolstoj világhírű regényéből Guiraud francia író drámát írt, amelyet magyar színre Góth Sándor alkalmazott. A nagyvárad színházulati óriási apparátussal készült a **Karenin Anna** ra s ma már be is mutathatják. Valóságos esemény lesz a mai premier egy művészi, mint színházi technikai szempontból. A darabban egy robusztos gyorsvonatot imitálnak a színpadon, raffiniált gépezet segítségével, amely a vonat kéményéből szétszórja a szikrákat. A darab szereposztása elsőrangú kezekben van. Résztvesz a darabban majdnem az egész drámai személyzet. A címszerepet E. Kovács Mariska játssza.

Ifj. Rimanóczy Kálmán

műbutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállítás. Egyes butor-
darabok avagy egész lakásberendezé-
sek, iparművészi tervezések és költ-
ségvetések díjmentesen eszközöl-
nek. Új szerkezetű service-asztalok
mahagoni, palisander és citromfából.
A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos kép-
viselete, eredeti gyári árak mellett.

NYILTTÉR.

BÚTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

Járványos betegségeknek

mint **kolera**, typhus vagy lázas betegségeknek fő a
viz, legbiztosabb óvszer a

mint **nyálka oldó szer**, úgy magában, min-
meleg tejjel vegyítve **köhögésnek**, **rekedtségnél**, **fűdőhu-
rutnál** stb. legjobb gyógyszerrel ajánlatik. Nehezen
emésztő, gyomorhurutnál kitűnő hatása van! Hugu-
hajtó gyógyital! — Kérjük minden kávéházban és
vendéglőben bor vagy pezsgőhöz, mindenkinek kitűnően
fog izleni.

Főraktár: **Janky Antal** utóda cégnél van.

TANÜGY.

Az iskolaszék ülése. Nagyvárad város
községi iskolaszéke november hó 24 én, csü-
törtökön délután 4 órakor a városházán ülést
tart. Ez alkalommal tanítónőválasztások lesz-
nek, tehát a választott tagok kétharmadának
jelenléte szükséges. Az ülésen különben a kö-
vetkező ügyeket tárgyalják: 1. A polgári leány-
iskolához ujonnan szervezett három segéd-tan-
ítónői állás betöltése. 2. Elnöki jelentések. 3.
Igazgatói jelentések. 4. A tanács 14.902—1910.
sz. megkeresése a polg. iskolák tanítóinak kor-
pótléka a kézimunkatanító és kisegítő tanító
személyi pótléka tárgyában. 5. Városi tanács
14.840—1910 sz. megkeresése, melynek kap-
csán a nyilvános könyvtár szabályzat-tervezetét
véleményes javaslat tétel végett megküldi.
6. Polgári leányiskolai igazgató megbízása tár-
gyában javaslattétel a kir. tanfelügyelőhöz.

Rechné, Bauer Zsófia ünneplése.
Ma délelőtt a városháza nagytermében meleg
ünneplésben fog részlesülni **Rechné, Bauer**
Zsófia, a községi polgári leányiskola volt igaz-
gatónője. Az ünneplés abból az alkalomból
történik, hogy a király **Rechné Bauer Zsófiát**,
a koronás aranyéremkeresettel tüntette ki.
Ennek a kitüntetésnek az átadása, amely **Hlatky**
Endre főispán által fog történni személyesen,
ma délelőtt 11 órakor lesz a volt nagyszámu
tanítványok és tisztelők jelenlétében. Az ün-
neplésnek hivatalos programját lapunk pé-
nteki számában már közöltük.

* **Czillér Imre nagyáruházában** meglepő olcsón juthat a vásárlóközönség a cég költözése miatt a legdivatossabb női divatcikkhez, ruhakelmékhez, vászonneműekhez, kalapokhoz és kézimunkákhoz. A lapunkban közölt hirdetésre felhívjuk a közönség figyelmét.

Mindenki meggyőződést szerezhet arról, hogy a karácsonyi vásárra nagy választékban

órák, arany és ezüst ékszerek minden versenyt -: kizárva mily olcsóak -:

s így nem holmi selejtes, hanem jó minőségű órát és ékszert nagyon olcsón lehet vásárolni

Szilágyi Géza és Társa

órák és ékszerésznél
Rákóci-ut.

Telefon 630.

Vasuti órák.

TÁVIRATOK.

Arad és Barabás.

Arad, november 19.

Holnap lesznek Aradon a városatyaválasztások. A függetlenségi és a munkapárt erős harcot vív egymással. A munkapárt törölte a listából Barabás Béla nevét, aki eddig városatyája volt, a függetlenségi pedig törölte a vezető munkapártiak nevét.

Tolsztoj jobban van.

Astapovo, nov. 19.

Az este 7 órakor kiadott bulletin így hangzik: Hőmérséklet 36,6, érverés 110, gyakran vontatott. Légzés 36. Az öniudat vizs. A beteg álmos és igen gyöngye.

Astapovo, nov. 19.

(Este 10 órakor.) Tolsztoj gróf közérzése javult. A hőmérséklet 36,8

Astapovo, nov. 19.

Moszkvából még két orvost hívtak Tolsztojhoz. A veszély nagy, de azért nem vesztek el minden reményt. Tegnap Tolsztoj legidősebb leányát a betegágyhoz engedték.

Egy család katasztrófája.

Déva, november 19.

Potyes György jómóda gazdálkodó háza kigyulladt és 3 kis gyermeke bennégett. Mikor a szerencsétlenséget a gyermekek anyja megtudta, megőrült.

Törlesztéses kölcsön!

Feltételek:

Teljes árfolyam
5.65 annuitás.

LÁSZLÓ ERNŐ

bank és kereskedelmi irodája
Nagyvárad, Lévy-palota,
Ezredévi emlék tér sarok.

Feldarabolt női hulla.

Komárom, nov. 19.

(Saját tudósítónktól.) Pár hónappal ezelőtt Pozsonyból eltűnt egy honvéd hadnagy és egy kassziró. A tegnapi nap folyamán Nyergesujtalu határában a halászok egy női testrészt találtak. Megállapították, hogy a testrész az eltűnt kassziró hullájának egy része. A Dunából Fekete honvéddahadnagy hulláját is kifogták. A szőkevények bizonyára gonosztevők kezébe kerültek s bünténynek estek áldozatuk!

Öngyilkos asszony.

Satoraljaujhely, november 19.

Neumann Adolfné 10 gyermek anyja tegnap a padlásra ment fel és ott a háztetőt spirítussal öntötte le, aztán meggyújtotta. Az épület az asszonnal együtt elhamvadt. Neumann Adolfné tettét nagyfokú idegességben követte el.

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCKICS GYULA.

4304—1910. eln. sz.

Hirdetmény.

Nagyvárad város polgármestere, mint az 1885. évi XXIII. t. c. 177. §-a alapján illetékes hatóság ezennel közhírré teszi, hogy Nagyvárad thjf. város közönsége a város általános csatornázása céljából létesíteni szándékolta vízi műveknek az idézett t. c. 161. §-a alapján leendő engedélyezése iránt tolyamodott.

Miután a kérvényre vonatkozólag a szakértői észrevételek hozzám beérkeztek a kérelmezett munkálatokra vonatkozó összes iratok és tervek, valamint a XVI. ker. m. kir. kulturmérnöki hivatal jelzett észrevételei, a vízjogi törvény 163 §-a értelmében 1910. évi november hó 18-ától 1910. évi december hó 17-ik napjáig terjedő 30 napi közzemlére a városi közp. kiadóhivatalba kitétetnek, egyidejűleg a helyszíni tárgyalás határidejéül 1910. évi december 30 diki napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki és az összejevetel helyéül Nagyvárad város székházának tanácsstermét jelölöm ki, s a tárgyalás vezetésével Komlóssy József tanácsnokot megbízom azzal, hogy a felleendő jegyzőkönyvet az összes iratokkal a további intézkedések végett hozzám beterjeszteni sziveskedjék.

Erről Nagyvárad város közönségét, a XVI. ker. m. kir. kulturmérnöki hivatal, Kőszeghy József főmérnököt, Bordé Ferenc főjegyzőt, a m. kir. belügyminisztérium közegészségügyi osztályát Budapest, dr. Thury László t. főügyészt, Komlóssy József g. tanácsnokot, Biharvármegye alispánja, Bihar Szt. András lakossága, Harsányi Mihály nagyvárad lakos, Szt. Vince intézet, a nagyvárad lat. szert. káptalan, a nagyvárad lat. szert. püspökség, a debreceni kispripost, az ópalotai kath. r. t. A. m. á. v. aradi üzletvezetősége, a Sebes Körös vízszabályozó és ármentesítő társulat Nagyvárad, végül az irodaigazgató ez utóbbit a jelzett iratoknak közzemlére leendő kitétele s a határidő lejártá után leendő azonnali bemutatása végett értesitem.

Egyben értesitem az érdekelteket, hogy a műszaki terveket és iratokat, valamint a hatósági szakértő észrevételeit e közzemlére történő kitétel alatt megtekinthetik s erre vonatkozó észrevételeiket a közzemlére kitétel alatt írásban vagy a tárgyalás folyama alatt szóval előterjeszthetik. Amennyiben ezt megtenni elmulasztanák, a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Nagyvárad, 1910. november 16.

RIMLER KÁROLY,
polgármester.

Értesítés.

Tudomására hozom a n. é.
vevőközönségnek, hogy

Rákóczi-uti üzlethelyiséggel kötött szerződés rövid időn belül

lejár.

**Ez alkalomból
áruházam összes
cikkei, u. m.**

Szőnyeg, Fügöny, Linoleum, Ágy és Asztalterítők, Vásznak fehérneműek, Ruhaszövetek, Mosókelmék, Barchettek, Selymek, uris és női divatcikk, kötött és szövött áruk. Kézimunkák és anyagok, Szőrmék, Nyakendők, Kalapok és Sapkák valamint összes pipere cikkek Rövidáruk és szabókellékek
nálam jutányos áron szerezhetők be.

**Czillér Imre
nagyáruház**

Nagyvárad,

Rákóczi-ut 5.

GYULANTIN fogmentő esz- szencia, fogvédő és fogápoló szer.

Megóvja a fogakat a romlástól, lazulástól és a fog beisején lerakodott fogkövet is teljesen feloldja. A fogláját egy perc alatt megszünteti. Naponta százakra menő utánrendelések és háziaratók érkeznek a feltaláláshoz.

Orvosok s vegy.-tanárok kitünőnek találták. Magyarországon egy és egynegyed millió uri család évek óta sikerrel használja.

Akik már ezen szert használták, tegyék meg utánrendeléseiket, mert a cél csak úgy érhető el.

Ara üvegenként 1.50 és 3 kor.

Feltaláló és készítő: **Száraz Gyula** kozmetikai szerek specialis készítője.

Főképviseelő Biharmegye területére

SIKLI JÓZSEF NAGYVÁRAD,
Körözs-utca 6. szám.

**A Közgazdasági Korona Takaré-
és Hitelszövetkezethetnél**

egy

pénzbeszedő állás

üresedik meg. **Óvadékképes, józan életű, megbízható egyének bizonyítványaikka** felvétel végett jelentkezhetnek a

Közgazdasági bank részvénytárs.

üzleti helyiségében (Teleki-utca 10. szám)

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerertára az „Arany országhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Eladó föld.

Nagyváradtól 15 percnnyire fekvő mintegy 55 kat. hold kiterjedésű elsőrendű szántóföld a szükséges épületekkel ellátva egészben vagy parcellákban eladó.

A feltételek megtudhatók a Nagyváradon székelő **Központi Takarékpénztárnál.**

Kávéház megnyitás!

Alulírott van szerencsém tisztelettel értesíteni, a n. é. közönséget, hogy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

Kávéházat

nyitottam. Főtörekvésem oda irányul, hogy nagybecsű vendégeim meglegedéseit kiérdemeljem. Elsőrendű italok és kitünő étkekről gondoskodtam. Figyelmes kiszolgálás és előnyös árak. Kiváló tisztelettel:

Buksz J.

a Viktória-kávéház tulajdonosa.
Nagy Sándor-utca 4.
az orsolyák bérpalotája mellett.

TÁTRAY és TARSAI

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó
műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Esterházy cognac

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett és első orvostanárok által ajánlott, o kitünő minőségű o

Esterházy cognac

mindenütt kapható! — Az

Esterházy cognac

a közönség kedvenc itala!

Esterházy cognacgyár

Központi irodája:

Budapest,

V., Csáky-utca 14. szám.

Telefon: 31-49.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **Réthy** félet kérjünk, mivel haszontalan utánzata van.

Egy doboz 60 fillér.

! Csak Réthy-félet fogadjunk el. !

Hatóságilag engedélyezett nagy kiárusítás

== eddig még nem létezett mesés olcsó árban ==

ROSENZWEIG RÓZA

mider-gyárában RÁKÓCZI-UT 3. szám.

Óriási nagy raktár valódi párisi és brüsseli fűzőkben, ugyszintén saját készítményű has és csipő reform-miderekben, egyenes tartók, haskötők, Késmárkházi nadrág stb

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.-T.

könyv és hirlapkiadó vállalat

NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCZA 5. SZ.

A legmodernebb betűkkel és diszitő anyagokkal ujonnan berendezve.

Mindennemű hivatalos, üzleti és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett, izléses kivitelben
 ≡ készíttetnek. ≡

Latin szert. és g. kath. egyházmegyei nyomtatványok állandóan raktáron.

A „TISZÁNTÚL”
 politikai napilap kiadóhivatala.

Alapítottott:
 1894.

Hirdetések a legjutányosabb árak mellett
 a „Tiszántúl“-ban közöltetnek.

Alapítottott:
 1894.

<p>A „TISZÁNTÚL“-ra előfizethetni mindennap.</p>
--

Közgazdasági Korona Takaré- és Hitelszövetkezet.

Belépési felhívás

az 1911. január 1-én kezdődő

IV. évtársulatba.

A könnyű tőkegyűjtés és az olcsó kezes nélküli kölcsön közösen szerezhető meg, ha valaki a Közgazdasági Korona Takaré- és hitelszövetkezet tagjává beiratkozik.

Ezen előnyökön kívül a Közgazdasági korona takaré- és hitelszövetkezet 1911. január 1-én kezdődő IV. évtársulat tagjai számára még módot nyújt jelentékeny nyereségre is azzal, hogy vásárolt 25 db convertált Magyar Jelzálog hitelbank nyereségekötvényt, amelyeknek nyereségei az évtársulat tagjait illetik meg arányosan.

Huzás évente 6-szor.

Évi főnyeremény összege

2,050,000. korona.

A nyereségek kötvények számai intézetünk helyiségében vannak kifüggesztve.

A belépés heti 1 kor. üzletléssel 3 egymásután következő évre kötelez. Három év múlva befizetett üzletlések kamattal és nyereséggel fizetnek ki.

Aki 3 hónapon át pontosan teljesíti befizetéseit, méltányos kamattal mellett kölcsönt vehet fel, minden néven nevezendő kezes nélkül.

A beiratási díj üzletlésszéként 20 fillér és az üzletlések jegyezhető a körözött aláírási iven és a Közgazdasági korona takaré- és hitelszövetkezet üzlethelyiségében. (Közgazdasági Bank r.-t., Teleky-u. 10.)

A befizetések megkönnyítésére óvadékot tett szolgát alkalmaztunk, ki a helybeli tagokat a lakásukon keresi fel, a pénzt beszedi s a befizetést bélyegzőjével és aláírásával ismeri el.

Vidéki tagok postatakarékpénztári cheque-lapokat kapnak, melylyel befizetéseiket portómentesen eszközölhetik.

Nagyvárad, 1910. november 1.

KÖZGAZDASÁGI KORONA TAKARÉK-
ÉS HITELSZÖVETKEZET
IGAZGATÓSÁG A.

Őszi és téli új divatkelmék

nagy választékban

már megérkeztek

az eddigi kelméktől teljesen eltérő szövésű és színű finom costüm kelmék páratlan nagy választékban.

Szövetraktáram

egyik különleges osztályát képezi hatalmas választékban speciális

fekete és tegethof costüm kelmék,

melyek külön kikészítésünk által teljesen cseppmentesek és nem fényesednek ki

Állandó nagyraktár selyem és disz dolgokban.

Menyasszonyi kelmék

női és férfi fehéreneműek, vászon és asztalneműek, szőnyeg és függöny óriási választékban.

Olcsó szigorú szabott árak.

Leitner Márton

országoshírű divatháza

Zöldfa-u. 5. Saját ház.

Telefon: 413. szám.

Minták vidékre bérmenive küldetnek.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Téli szezon cikkeink:

Angol rum, chinai és valódi orosz tea, tea-sütemények, bel- és külföldi Cognac, Lengyel és Orosz likőrök, asztali, csemege és aszúborok, pezsgők.

Száraz és conservált zöld főzelékek, párolt halak, csemege sajtok, I-a magyar szalámi, Prágai és Kassai sódar, déli gyümölcs, erdélyi fajalmák nagy választékban megérkeztek.

Legzamatosabb fajkavék nyersen vagy gyorspörkölőn azonnal megpörkölve, nemkülönben mindennemű háztartási és anyagárak, előnyös árban, pontos és figyelmes kiszolgálás mellett lesznek a n. é. közönség rendelkezésére bocsájva,

tisztelettel

Mezey János és Tsa

NAGYVÁRAD, Szent László-tér.

Nagyvárad takarékpénztári épület.

TELEFON 249.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészkivitelben szápadlás nélkül is készít **kitűnő hírnevű**

Fogműtermében

Özv. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

(Fekete Sással szemben.)

Villamos és műszaki felszerelési vállalat

Nagyvárad, Rákóczi-ut, 5.

Telefon és interurbán: 914.

A Magyar Siemens Schuckert művek képviselöte. o-o Tantallampák gyári raktára. o-o Elektro és gépészmérnöki iroda.

Elvállal mindennemű villamvilágítási és erőátviteli munkálatokat, izzólámpák kezelését, szénpálczák szállítását, telefon, telegráf, villámhárítók, csengő és jelző berendezéseket és javításokat. Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat, izzólámpákat fűtő- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Különlegesség: Szabadalmazott „SIMPLEX” vizszűrők. Szabadalmak kidolgozása és értékesítése.

Reichel Henrik,

elektro és gépészmérnök.

A Z I G A Z,

hogy sehol sem lehet oly kellemesen szórakozni, mint

Kecskeméthy István

„NEMZETI” vendéglőjében.

Karcos bor a legjavából kapható. Kitűnő magyar konyha. A legjobb fajborok. Abonánsok polgári árban megegyezés szerint szolgáltatnak ki.

— Minden este fényes műsoru —

mozgófénykép előadás.

— Belépti díj nincs. —

A vidékiek találkozóhelye.

Szallodámban szobák 1 korona

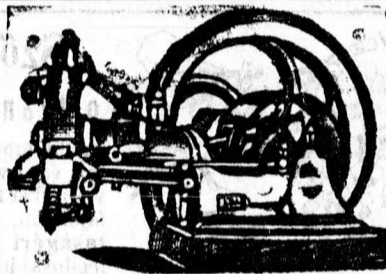
— 60 fillértől kaphatók. —

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a NEMZETI szalloda, vendéglő és kávéház bérlelje.

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállit szakkörökben elismert legjobb gyártmányu benzin-, nyersolaj-, gáz- és petroleum-

motorokat és locomobilokat valamint szívó gázmotorokat.

!! Meglepő újdonság !!

EGYETEMES GENERATORUNKAL a tényleges löerő óránként csak körülbelül 1 fillérbe kerül.

Főképviselet:

Gellért Ignác és Tsa

Budapest, Teréz-körut 41. Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás. — Kedvező fizetési feltételek

Tessék a címre figyelni!

Amerikába

indulás Havréből minden szombaton, Bécsből minden kedden. Utazási jegyek a

„Francia Vonatra”

Az amerikai vasutakra jegy bármely állomásról a rendes árakban kapható. Közeli felvilágosítással ingyen és portómentesen szolgál a

Francia Vonal irodája,

Bécs, IV. Wiedner Gurtel No. 12. Gegenüber der Süd-u- Staatsbahn.

Tessék a címre figyelni!

Értesítés!

Weisz Lajos

Kereskedelmi és műszaki irodája

Nagyvárad, Szacsavay-utca 81. — Telefon: 323.

Cement. Legjobb minőségű portlandcement a Magyar Bank és Kereskedelmi Részv. Társ. belpátfalvai cementgyárából.

Szén. Elsőrendű porosz szénbányák képviselöte Sugár Vilmostól.

Gázberendezések, coks és kátrány. A nagyvárad i légszeszgyár o képviselöte. o

Műszaki cikkek. Motorok, fűrészbere- dezések, fagegmunkáló gépek, jéggépek hűtőkészülékek stb. a Brünn Königsfeldi gépgyártól. Az összes műszaki o cikkek, kenő és ásványolajak. o

Bankosztály. Jelzalog kölcsönök közve- titése, értékpapírok adás vétele, kereskedelmi és iparvállalatok financi- rozása. o

Ingtalan for- galmi osztály. Mint a Házépítő és Telek adásvételi Részv. Társ. ügyvezető igazgatója a leg- előnyösebb feltételek mel- lett eszközöl: parcellázásokat, valamint telkek és ingatlanok adásvételét; elvállal bérházak és egyéb ingatlanok kezelését és értékesítését.

Eredeti Meidinger kályhák

folytonégő (Dauerband) kályhák. Modern Styl cserép- kályhák. Kandalók. Összes kályhaalkatrészek. Öntöttvas-, kaolin- és coaksz kályhák a legolcsóbb gyári áron

Ehrlich kályhagyár r.-t.

Mintarakatár: Telefon 60-08.

:: Budapest, Dohány-utca. 12. sz. ::

Árjegyzék és költségvetés díjmentesen.

Vegyél!
Vegyen!
Vegyünk!
10. 13. és 17.
Koronáét.

Moskovits Antonomiai cipőt
Nagyvárad

Kossuth-utca 5. gyár épület és
:: Bémer-tér, Fő-utca sarok. ::

Félix-fürdő téli és nyári gyógyhely

Európa leggazdagabb kén-só hévízforrása Vizhőfoka 49° C.
:: 17 millió liter víz napi mennyiség. ::

Csúz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen.

1909-ben 9200 beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. Penziórendszer október hó 1-től május hó 1-ig. Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba, világítás
:: hetenként 49 koronába kerül. ::

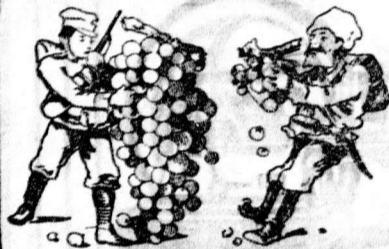
A Viktor-szálló folyosója össze van kötve a fürdővel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben meghűlés veszélye nélkül lehet a kurát eredményteljesen használni.
::

Posta, távirat, interurban telefon, állandó gyógyszerár a fürdőtelepen.
::

Prospektust díjtalanul küld az igazgatóság.

Petrozsényi, salgótarjáni, karwini és porosz-szén, kovács-szén, gázgyári-lupényi és karwini bányacox, ipari- és háztartási célokra
Salamon Jakab és Ta. cégnél.
Budapest, V. Erzsébet-tér 5.

:: Telefonszámok: 73-96, 73-97, 73. 98. ::

Szőlő-

oltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak Kisküküllőmenti első szőlőoltvány-telep

ismert

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

MEDGYES, 32. sz. (Nagyküküllő-megye.)

ooo Tessék árjegyzéket kérni! ooo

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkező elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep megbízhatóságáról.

„VITOL“

Kiváló szer köszvény, csúz, hasogatás, rheuma-szaggatás ellen.

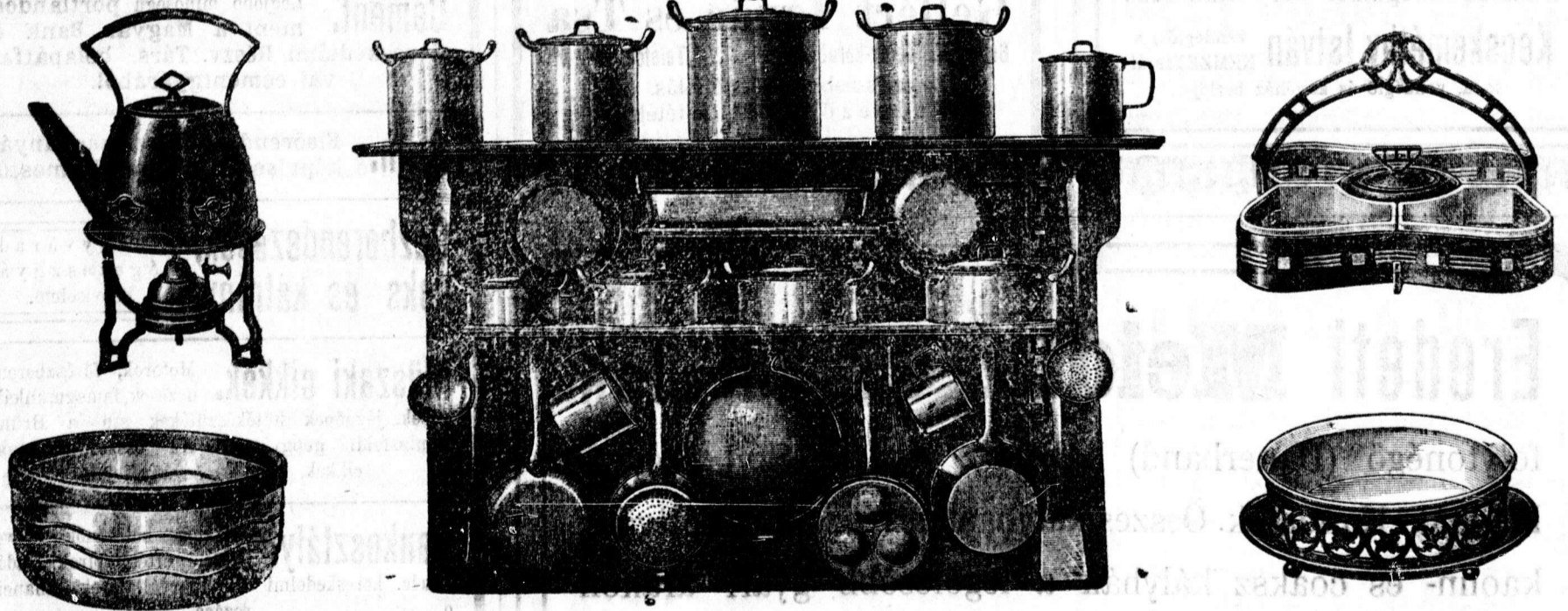
Este a fájdalmas testrészt be-dörzsölgendő.

Kapható:

az „Arany Kereszt“
gyógyszertárban

Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)

216

Modern konyhaberendezések és háztartási különlegességek.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon helyben és vidéken 390.